

Raadsvoorstel

Onderwerp: Gedragscodes voor de burgemeester en voor de wethouders van de gemeente Velsen

Datum raadsvergadering		Portefeuillehouder(s)	F.M. Weerwind
Registratienummer	int13.0751	Ambtenaar	CC/W. Gravemaker
Datum carrousel		Telefoon	0255 567231
Raadsbesluit nr.		E-mailadres	wgravemaker@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. De gedragscode 2013 voor de burgemeester vast te stellen;
2. De gedragscode 2013 voor de wethouders vast te stellen;
3. De huidige gedragscode voor het college van burgemeester en wethouders in te trekken;
4. De beslispunten 1 tot en met 3 in werking te laten treden daags na publicatie.

Samenvatting

Vanaf 2003 zijn gedragscodes voor bestuurders verplicht gesteld. De afgelopen jaren is een publiek debat gevoerd over de wijze waarop bestuurders dienen te handelen en is het afleggen van publieke verantwoording over bestuurlijk gedrag meer onder de aandacht gekomen. Om de zuiverheid van de besluitvorming in het bestuur op zichtbare wijze zeker te stellen is de bestaande Velsense gedragscode tegen het licht gehouden. Het zeker stellen van zuiverheid van besluitvorming houdt in dat bestuurders corruptie en belangenverstrengeling dienen te voorkomen en dat zij hun uiterste best doen ook de schijn hiervan te vermijden. De in de gedragscodes gevatte regels en richtlijnen gelden voor de burgemeester en voor de wethouders.

Aanleiding

Met de aanvaarding van de wetsvoorstellen tot dualisering van het gemeentebestuur is de aanwezigheid van gedragscodes voor gemeenten per 7 maart 2003 verplicht gesteld. Het laten vaststellen van de noodzakelijke gedragscode is destijds voorbereid door de werkgroep dualisme die ook de invoering van het dualisme in Velsen heeft voorbereid. De werkgroep heeft de model gedragscode van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) als uitgangspunt genomen en op 6 maart 2003 heeft de gemeenteraad de gedragscode voor Burgemeester en Wethouders vastgesteld gebaseerd op deze model gedragscode. Vervolgens is de gedragscode sinds 7 maart 2003 van kracht geweest.

De afgelopen jaren is een publiek debat gevoerd over de wijze waarop bestuurders dienen te handelen en is het afleggen van publieke verantwoording over bestuurlijk gedrag meer onder de aandacht gekomen. Het college van burgemeester en wethouders van Velsen heeft behoefte aan aanpassing van de gedragscode aan de veranderde tijdgeest. Vandaar dat de bestaande gedragscode onder de loep genomen is. Daarom stelt het college nu aan de raad voor om te komen tot het vaststellen van een gedragscode die voldoet aan de meest recente inzichten ten aanzien van bestuurlijk gedrag.

Programma

- Programma 11 - Bestuur, bevolkingszaken en burgerparticipatie

Kader

- Gemeentewet (met name artikel 41c, lid 2 en 69, lid 2)

GEMEENTE VELSEN

Beoogd doel en effect van het besluit

- Het ondersteunen van bestuurders bij het zuiver houden van de gehele besluitvorming;
- Het bieden van een handvat om de discussie, op het gebied van integer bestuurlijk gedrag, in het college te kunnen voeren zodat een goede afweging gemaakt kan worden;
- Het kunnen afleggen van verantwoording over de gemaakte keuzes;
- Duidelijk maken dat de gemeentelijke besluitvorming aan hoge eisen dient te voldoen;
- Aantonen dat er aandacht is voor transparante en zorgvuldige afweging;
- Een bijdrage leveren aan het ondersteunen van het vertrouwen in de overheid.

Directe maatschappelijke consequenties

N.V.T.

Argumenten

Het handelen van bestuurders en ambtenaren staat de laatste jaren volop in de belangstelling. Van de overheid wordt verwacht dat de besluitvorming aan hoge eisen voldoet en dat er sprake is van transparantie bij de afwegingen die gemaakt worden. Aan welke eisen het handelen van bestuurders moet voldoen is niet altijd direct duidelijk. Een gedragscode die handvatten geeft om te komen tot een correcte bestuurlijke afweging is daarom van groot belang. Met name het voorkomen van de schijn van belangenverstrengeling vraagt meer aandacht dan een aantal jaren geleden.

Dit betekent dat de bestaande gedragscode - die sinds 2003 in Velsen in werking is - toe was aan een kritische beschouwing. De vraag was of deze gedragscode nog wel voldeed aan de op dit moment bestaande praktijk ten aanzien van bestuurlijke verantwoordelijkheid en de transparantie die nu verwacht wordt bij bestuurlijke besluitvorming.

Uitgangspunt

Een belangrijk doel van het bestuurlijk gedrag is het zekerstellen van de zuiverheid van de besluitvorming. Hier ligt meer nadruk op dan in het verleden. Zuiverheid van besluitvorming kan worden aangetast door belangenverstrengeling en door corruptie.

Als er sprake is van belangenverstrengeling dan heeft een bestuurder zijn invloed op het besluitvormingsproces en/of zijn stem gebruikt om een persoonlijk belang veilig te stellen of het belang van een ander(e organisatie) bij wie hij op enigerlei wijze een persoonlijke betrokkenheid heeft.

Als er sprake is van corruptie dan heeft een bestuurder zijn invloed op het besluitvormingsproces en/of zijn stem laten kopen of beïnvloeden door geld, goederen of diensten die hem door anderen zijn gegeven of in het vooruitzicht zijn gesteld.

De 'regels rondom de zuiverheid van de besluitvorming' zoals deze in de gedragscodes zijn terug te vinden, zijn opgesteld om alle bestuurders te ondersteunen bij het zuiver houden van de gehele besluitvorming. De inhoud van de gedragscodes heeft daarom vooral bestuurlijke en politieke relevantie. De bestuurders zijn op de naleving van de code aanspreekbaar door raadsleden, collega bestuurders, ambtenaren en burgers. Het niet volgen van de gedragscodes kan gevolgen hebben voor de mogelijkheden om goed te functioneren en voor de politieke positie van de bestuurders.

Specifieke verantwoordelijkheid bestuurders

In beginsel is er geen verschil in specifieke verantwoordelijkheid tussen de verschillende bestuurders. Een burgemeester en een wethouder zijn in gelijke mate verantwoordelijk waar het gaat om bestuurlijke en politieke aanspreekbaarheid. Er kan echter wel een verschil ontstaan in de beeldvorming. Bij de buitenwacht kan het gevoel bestaan dat een burgemeester in sterkere mate aanspreekbaar is. Een burgemeester wordt vaak als het hoogste orgaan in een gemeente gezien, hoewel hij dat formeel niet is. Dat is namelijk de gemeenteraad. De burgemeester is daarnaast een apart bestuursorgaan, terwijl een wethouder onderdeel uitmaakt van het bestuursorgaan college van burgemeester en wethouders. De beeldvorming kan dus de indruk wekken dat de burgemeester in sterkere mate aanspreekbaar is. Wettelijk gezien is er geen sprake van verschil. Overigens is het kabinet voornemens de rol van de burgemeester ten aanzien van integriteitbeleid wettelijk vast te leggen via artikel 170 GW.

GEMEENTE VELSEN

Inhoud gedragscodes

Er zijn twee gedragscodes opgesteld namelijk een gedragscode voor de burgemeester en een gedragscode voor het college van burgemeester en wethouders. Dit omdat er sprake is van twee afzonderlijke bestuursorganen. De gedragscodes komen in grote mate overeen.

De codes gaan in op regels rondom belangenverstrengeling, regels rondom het voorkomen van corruptie, regels rondom het gebruik van gemeentelijke faciliteiten en middelen, regels rondom informatie, regels rondom onderlinge omgang en de gang van zaken tijdens de bestuursvergadering en tot slot, regels rondom de gedragscode zelf. Daarnaast zijn de codes voorzien van bijlagen die inzicht geven in de achterliggende regelgeving. De codes en bijlagen worden in de regelingenbank aan elkaar gekoppeld en scheppen in gezamenlijkheid voorwaarden om integriteitsvraagstukken te bespreken in het college van burgemeester en wethouders.

Inspraak, participatie etc.

N.V.T.

Alternatieven

Er is geen reëel alternatief. De Gemeentewet legt in genoemde artikelen de verplichting aan de raad op een gedragscode voor wethouders en voor de burgemeester vast te stellen. De huidige gedragscode is nu negen jaar oud en gezien de discussie die gevoerd is over integriteit is het onvermijdelijk om te komen tot gedragscodes die de laatste inzichten inhoudelijk juist weergeven

Risico's

Het vaststellen van de gedragscodes brengt geen risico's met zich mee maar geeft juist meer transparantie. Er is juist sprake van een groter risico (imago schade en niet voldoen aan een wettelijke verplichting) als er geen nieuwe gedragscodes worden vastgesteld.

Financiële consequenties

N.V.T.

Uitvoering van besluit

- Besluit door de gemeenteraad;
- Evaluatie twee jaar na in werking treden van het besluit.

Bijlagen – onderdeel uitmakend van het besluit

- Raadsbesluit;
- Gedragscode 2013 voor wethouders;
- Gedragscode 2013 voor de burgemeester;

Achterliggende stukken – relevante aanvullende of historische informatie

- Monitor integriteit openbaar bestuur 2012 (BIOS);
- Verklaring integriteit en integriteitsbeleid openbaar bestuur.

Burgemeester en wethouders van Velsen

De secretaris, De burgemeester,

D. Emmer F.M. Weerwind